Rakentamisen määräykset
Antti Koponen

12.10.2018

Eduskunnan ympäristövaliokunta
YMV@eduskunta.fi

Viite: Eduskunnan Ympäristövaliokunnan pyyntö RT:lle antaa asiantuntijalausunto (sähköposti Pekka Vuoriselle/RTT 3.10.2018)

RT:n asiantuntijalausunto hallituksen esitykseen eduskunnalle laiksi ympäristösuojelulain muuttamisesta (HE 117/2018)

Rakennusteollisuus RT ry kiittää mahdollisuudesta esittää näkemyksensä ko. lakiluonnokseen erityisesti puulämmitteisten tulisijojen ja kiukaiden päästöjen rajoittamisen näkökulmasta.

RT yhtyy perustelujen kohdassa 2.4 esitettyyn näkemykseen, että puun poltto tulisijoissa ja kiukaissa on merkittävä kansallinen pienhiukkaspäästöjä tuottava sektori. Panostusta tarvitaan siihen, että uusista tulisijoista ja kiukaista saataisiin sellaisia, että niiden pienhiukkaspäästöt ym. päästöt olisivat nykyistä pienempiä. Tutkimusta tarvitaan myös siitä, miten savupiippuihin saadaan kehitettyä pienhiukkassuodattimet, joiden avulla uusien ja olemassa olevien tulisijojen ja kiukaiden päästöjä saadaan pienennettyjä. Lisäksi jatkossakin panostusta tarvitaan siihen, että tulisijojen ja kiukaiden käyttäjät osaisivat ja ymmärtäisivät huoltaa laitteitaan oikein ja polttaa niissä pelkästään riittävän kuivaa puuta.

Sen sijaan perustelujen kohdassa 4.2.1 esitetyt taloudelliset kannustimet vähäpäästöisempien tulisijojen ja kiukaiden kehittämiseksi eivät nykytilanteessa yksinään johda ulkoilman päästöjen vähenemiseen etenkin pienhiukkasten osalta. Tämä johtuu siitä, että vaikka Euroopassa ja Suomessa on tehty merkittävää tutkimustyötä tulisijojen pienhiukkaspäästöjen mittausmenetelmien kehittämiseksi, niin sellainen standardisoitu mittausmenetelmä ei vielä ole valmiina, jolla ihmisen terveydelle vaaralliset pienhiukkaset (koko alle 2,5 mikrometriä) saadaan luotettavasti savupiipun savukaasuista mitattua.

Eurooppalaisen standardisointikomitean CEN TC 295 ’Puulämmitteiset tulisijat ja kiukaat’ toimesta ollaan parhaillaan kehittämässä EN-PME-menetelmää, joka on merkittävä kehitysaskel aiempiin tiettyjen jäsenmaiden kansallisiin menetelmiin verrattuna. Suomessa Itä-Suomen yliopistossa Pienhiukkas- ja aerosolitekniikan laboratorio on kehittänyt pitkäjänteisesti omaa menetelmää pienhiukkaspäästöjen mittaamiseksi savukaasuista. Tämä soveltuu etenkin saunan kiukaille, kuten on todettu meneillään olevassa KIUAS –hankkeessa, jossa on kartoitettu nykykiukaiden päästöjä.

Rakennustuoteteollisuus RTT on ko. CEN TC:n vastuullisena SFS:n standardisoinnin toimialayhteisönä mukana standardisoimassa näitä molempia menetelmiä. Standardisoitu luotettava mittausmenetelmä tarvitaan, jotta tulisijoja ja kiukaita osattaisiin kehittää niin, että ne myös todellisuudessa vähentäisivät vaarallisten pienhiukkasten päästöjä asuinrakennusten ja loma-asuntojen savupiipuista ulkoilmaan.

Rakennusteollisuus RT ry Y-tunnus 0215303-5 puh. 09 12991 faksi 09 628 264
etunimi.sukunimi@rakennusteollisuus.fi www.rakennusteollisuus.fi PL 381 (Unioninkatu 14) 00131 Helsinki

Jatkotutkimusta tarvitaan, jotta luotettava pienhiukkasten standardisoitu mittausmenetelmä saadaan Euroopassa ja Suomessa käyttöön. CEN TC 295 on pyytänyt suorittamaan Suomessa Round-Robin testauksen EN-PME-menetelmällä varaavien tulisijojen ja saunan kiukaiden osalta, jotta tiedettäisiin, miten menetelmä niille soveltuu. EN-PME-menetelmän laitteiston käyttöön valmistelu on Suomessa toteutumassa, mutta rahoitus hankkeen suorittamiseen edelleen puuttuu.

RT:n näkemyksen mukaan kehityksen jouduttamiseksi on tarpeen käynnistää viranomaisten ja teollisuuden yhteinen kansallinen tutkimushanke, jossa suoritetaan EN-PME-menetelmän Round Robin testaus varaaville tulisijoille ja saunan kiukaille. Samassa hankkeessa on järkevää myös verrata EN-PME-menetelmän ja Itä-Suomen yliopiston menetelmän antamia tuloksia käyttäen samoja varaavia tulisijoja ja saunan kiukaita. Näin nopeutettaisiin ko. mittausmenetelmien kehitystä ja saataisiin käsitys siitä, kumpi antaa luotettavampia tuloksia. Tämän hankkeen osana tai erillisenä hankkeena tulisi myös toteuttaa tutkimus, jossa tulisijojen ja kiukaiden päästöihin vaikuttavia tekijöitä selvitettäisiin yksityiskohtaisesti eri tulisija- ja kiuastyypeillä sekä haettaisiin ne kriteerit, joiden avulla tulisijoja ja kiukaita voidaan kehittää vähäpäästöisemmiksi.

Rakennusteollisuus RT ry

Aleksi Randell
toimitusjohtaja